

Fiskimenn og skip teirra í størsta vanda

VEGNA HEILT ÓVANLIGT PRISFALL Á FISKAFLOKUM BÆÐI
Í ONGLANDI OG Í AMERIKA

Íslendingar og danir, sum eru í somu støðu sum færoyingar, gera eynaktiltøk fyri at bjarga fiskiflotanum undan húsangangi. Færoyingar sleppa ikki undan at gera líknandi tiltøk fiskivinnuni og fiskimonnum til frama

Úr Íslandi frættist at altingið við ger uppskot um at veita fiskivinnuni ein eynastuðul uppá 50 milliónir færoyskrar krónur. Heilt at vega upp móti prisfallinum er ikki gjørligt, men ætlanin er at tilskotini skulu svara til 60–70 pst. av tí fiskaprisirnir eru niðurfarnir. Longu í oktobermánað í fjór vendu íslendsku frystivirkini sær til ríkisstýrið og sogdu frá, at um ikki einihvørji tiltøk blivu gjørd, vildu frystivirkini koma í vanda. Menn roknaðu tó við, at hetta óvænada prisfall bert fór at vera fyrribils, og at prisurin aftaná nýggjár fór at fara upp aftur. Men tað kom at verða líka óvugt, prisfallið helt áfram, og nú hevur so landastýrið sett fram hjálpartiltøk.

Flakaidnaðurin á Íslandi er 20 pst. av íslendska útflutninginum, so at demma upp fyri slíkum prisfalli, sum tí, ið hevur verið síðan

oktober mánaða seinasta ár, maktar ríkiskassin ikki úttað so hann fær eynakintøk. Tað er eyðsæð, at eitt slíkt prisfall rakar ikki bara fiskimannin og flakahúsin, men eisini teir sum skipini eiga, umhugsað verður tí at loyva útsetan av terminsgjöldum fyri at bjarga skipaflotanum undan húsangangi.

Hjá donsku fiskimonnum er støðan líka hættislig — ikki so nógv av teirri orsök at flakaprisurin er so nógv fallin, tí teir hava lætt við at leggja um til industri-fisk, har prisurin er tann sami, sum hann hevur verið tann seinastu 5 árin við undantak av 1965, tá hann var óvanliga høgur, men bágin har er illveðrið, sum leika hevur allan vetur, og sum hevur tarnað øllum fiskiskapi.

Fiskimannafelöginu har samráðast nú við ríkisstýrið um at loyva fiskimonnum at sleppa undan at

gjalda komandi termin til Fiskaribankan, tí annars missa menn bæði skip, hús og heim.

Her hjá okkum er støðan ikki minni hættislig. Vit hava eina almenna prisásetingarnevnd, sum setur ráfiskaprisin eftirsum prisurin er á solumarknaðinum. Fer nú prisurin munandi niður, er tað rimuligt at fiskimenn heita á tingið um at taka um endan, og vil hetta ivaleyst verða gjørt beinanvegin. Men hetta er bara hálv hjálpi, tí hin parturin, skipið sjálvt, hevur ikki fingið stuðul — við undantak av sildaskipunum í 1964.

Í Íslandi er tað frystihúsinu, sum størsta stuðulin fáa, og kunnu tey sostatt lata ein munandi hægri pris, enn hann annars vildi verið, um studningurin varð latin beinleiðis til fiskimannin.

Hetta eru spurningar, sum tingið kemur at taka støðu til, tí fáa fiskimenn ikki hampuliga úrtøku, fara teir í land, og ber fiskidriftin seg ikki, kemur steðgur í framleiðsluna. Men eina umfatandi hjálparskipan bæði til manning og skip kann tann nýliga samtykta fjggjarglóg ikki bera. Tað verður tí neyðugt, um tað almenna skal koma fiskimonnum til hjálpar í so stóran mun, sum tørvur er á, at skaffa landskassanum eynakintøkur at gjalda við. Men eitt er vist, at fiskimenn og skipaeigarar kunnu ikki einsamallir bera tann prisniðurskurð, sum her er talan um. Her megu øll verða við at bera byrðirnar, so leingi tað er neyðugt.

Tøkk úr Íslandi

Frá biskupinum á Íslandi eri eg biðin um at bera bestu tøkk til vinirnar í Føroyum, sum tóku so væl undir við tí innsavning, sum seinasta summur var gjørd av Føroya Lærarafelag, Føroya Fólkaháskúla og Norrøna felagnum til frama fyri háskúlan, ið byggjast skal á Skálholt. Inn komu 9.351,79 kr. Nevnast skal eisini at innsavning til sama endamálið hevur verið í fleiri færoyskum kirkjum.

Eg vil bera biskupsins tøkk fram við hansara egnu orðum:

»Bref yðar gladdi mig mikið og tað var eitt hið bezta jólabref, sum eg hef fengið. Eg er undrandi og hrifnin yfir tvi, hvað ykkur hefur tekizt að safna miklu til fólkháskúlan í Skálholt. Guð blessi yður og alla, sem hafa lagt fram fé og vinnu til tess að vera okkur til hjálpar um að gera hugsjón okk ar um tennan skóla að veruleika«.

Fyri felöginu
Johs. Andr. Næs.

EVANGELISKA RÖDDIN

Týskvöldið 4. apríl talar A. W. Sloan yvir Trans World Radio, Monte Carlo. (205 m = 1466 kHz.)

Sildaprisurin

Fyrlagt á aðalfundi í Havsbrún
21. mars

»Ynskandi er, at prisurin á sild, sum verður seld til Havsbrún, kemur at liggja í einari so rættvisari legu sum møgult.

Havsbrún, sum handlar við ábyrgd yvirfyri sínum partaeigarum og lánistovnum, kennir eisini sína ábyrgd yvirfyri sínum kundum, bátaeigarum, sum selja sínar farmar til felagið, og teirra orka til at klára sínar skyldur yvirfyri manningunum og lánistovnum er so nær knýtt til tann pris, sum verksmiðjan betalar fyri sildina.

Tann rætti prisurin fyri ávis tidsarskeið, er ikki so lættur at raka, og marknaðurin skiftir so titt at tað er torført at fylgja hansara útslogum.

Grannalond okkara hava stríðst við hesar spurningar, og eru komin til ymisk úrslit.

Í Danmark hava teir tveir mátar. Tann eini er at keyparin bjóðar á uppboðssølu, og betalar eftir sum marknaðurin er. Hin er at bátaeigarar taka seg saman á báta sildaverksmiðju, teir seta so ein pris, og hann hevur verið settur soleiðis, at teir hava fingið útbýti við árslok. Við síðuna stendur privat verksmiðja, sum gevur sama pris, og roynir at betala líknandi útbýti við árslok.

Í Noregi og Íslandi velja partarnir menn í prisásetingarnevnd, men tað visir seg at vera ein óheppin loysn fyri fiskarnar, tí í teimum londunum liggur prisurin lægri enn í Danmark og Føroyum.

Av tí at ein av stjórunum á silda verksmiðjunu hjá fiskimonnum í Esbjerg, er ráðgevari okkara í Fuglafirði, skuldu vit lætt kunna funnið ein máta hvareftir vit kunna avrokna fiskimenn eftir andeilsprinsippinum.

Vert er at minna á, at ríkið í Íslandi eigur og rekur sildaverksmiðjur, men íslendingar standa bilsnir tá teir koma til Fuglafjarð.

ar, yvir at fáa fleiri oyru meir fyri kg, enn í Íslandi og fría landing«

SOSIALURIN, »14. sept.« og kann vera fleiri onnur, hava ikki álit á eiganum á sildaverksmiðjunum, og halda at landið skal reka hana.

Fleiri av okkum kenna vinnuna, og hava traðkað teir skógvarnar, og vilja ikki hindra fyri at at skal ganga betur enn tað nú ger, tí skal eg troysta blóðini og teirra sameindu við, at vit vilja halpa til at gera yvirtøkuna hjá landsstýrinum so lagaliga sum tilber, og fyrsláa eina skjóta avger, fyri at landsstýrið sjálvt kann leggja til rættis ta fyrirstandandi útbýgging, um yvirtokan verður ein veruleiki.

Esmar Fuglo.

P/F Skipafelagið Føroyar

KØBENHAVN	ARIZONA	TØRSHAVN
30. mars		2. april
LEITH	LOUIS	FØROYAR
4. april		10. april
ALBORG	FAKUR	FØROYAR
7. april		13. april
KØBENHAVN	TJALDUR	TØRSHAVN
8. april		10. april
KØBENHAVN	ARIZONA	TØRSHAVN
13. april		16. april
HALMSTAD	LOUIS	TØRSHAVN
21. april		27. april

góðgæti frá Frants ...
vert at bíta merki í

HEILSOLA
P/F FRANTS RESTORFF